

VIJESTI

ZAGORJE

METEOROLOŠKA STRUKA I ZNANOST IMAJU JEDINSTVENO MIŠLJENJE O OBRANI OD TUČE

Je li obrana od tuče potrebna prvenstveno poljoprivredi?

Objavljeno: 30.10.2024. | Marko Presečki

Foto: Arhiva

U Hrvatskoj je operativno provođenje obrane od tuče i dalje goruća tema. Provodi je Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ), na teret svakog poreznog obveznika. Naravno, često se pritom spominje neslaganje u stručnim meteorološkim krugovima – jedni zagovaraju operativno provođenje obrane od tuče, a drugi smatraju tu aktivnost neučinkovitom. Potrebno je naglasiti da meteorološka struka i znanost, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu, imaju jedinstveno mišljenje o tom problemu, a dilemu stvaraju drugi interesni krugovi, kažu iz DHMZ-a.

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

7 dokazanih utjecaja vitamina D na organizam

Kvaliteta ili cijena? Biraj oboje – biraj Kaufland marke!

Sponsored by Midas

U Hrvatskoj postoji stajalište da je obrana od tuče potrebna prvenstveno poljoprivredi. No, ima i drugih naznaka. Tako primjerice štete od tuče na materijalnim dobrima u Kanadi i SAD-u prelaze veličinu šteta na poljoprivrednim kulturama. Zbog toga su velike osiguravajuće tvrtke odlučile uložiti novčana sredstva u istraživanja utjecaja na tučonosne procese bez obzira na poteškoće i neuspjehe. Pretpostavka je da su i vrlo mali pozitivni učinci smanjenja štete na materijalnim dobrima i poljoprivrednim kulturama dovoljan razlog ulaganja (0,5 posto do 1 posto premije).

No, za početak treba krenuti od povijesti. Zapisi o pokušajima djelovanja na oluje (zvonjava crkvenih zvona ili pucanje iz mužara) u Hrvatskoj potiču još od sredine 19. stoljeća, a možda i ranije. Nakon Drugog svjetskog rata javljaju se pokušaji obrane ispaljivanjem raketa koje prema olujnim oblacima nose izvjesnu količinu kemijskog reagensa. Obrana od tuče 'suvremenijeg' tipa provodi se u Hrvatskoj u okviru DHMZ-a preko trideset godina. Odluka o uspostavi sustava obrane od tuče bila je političke naravi, naime, preslikan je model obrane iz

bivšeg Sovjetskog saveza (SSSR) u bivšu SFR Jugoslaviju. Tadašnje sovjetske tvrdnje u uspješnost ovih aktivnosti primljene su bez ikakvih znanstvenih i eksperimentalnih provjera. U kolovozu 1970. godine na Psunju je postavljen radar za motrenje olujnih oblaka za područje tadašnje Općine Nova Gradiška i njoj susjednih općina. To je značilo uspostavu sustava obrane od tuče zasijavanjem olujnih oblaka (kumulonimbusa) reagensom, podsjećaju iz DHMZ-a.

Pored teorijskih nejasnoća, rad na terenu pokazao se upitnim i zbog tehničkih nedostataka, poput kakvoće raketa i reagenasa, mogućnosti mjerenja radarom i održavanja radioveza. Također, postoje i realni problemi operativne prirode – nepostojanje adekvatne obrane od tuče u susjednim zemljama, pitanje djelovanja u pograničnim područjima te povremena zabrana djelovanja raketama zbog preleta zrakoplova (kontrola leta). Svjetska znanstvena i stručna zajednica jedinstvena je u stavu da njezina spoznaja o poznavanju fizikalnih procesa u oblaku i mogućnost njihovog predviđanja, a samim time i djelovanja na eventualnu njihovu promjenu, još nije na razini da bi se operativno provodila obrana od tuče. Državni hidrometeorološki zavod je kao državna institucija za meteorološku struku dužan izvijestiti javnost o znanstvenim ispitivanjima i rezultatima opravdanosti obrane od tuče, kao i o stajalištu Svjetske meteorološke organizacije.

****Tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama***

0 comments

Sort by Oldest[Facebook Comments Plugin](#)PODIJELI:

Najnovije po kategorijama

VIJESTI

DOGAĐANJA

SPORT

LIFESTYLE

GOSPODARSTVO